

ispánjárt, a honvédelem főparancsnoka József főherceg ő fenségeért, gr. Andrássy Gyula honvédelmi és gr. Mikó Imre minister urakért. sat. sat.

A gyűlésen elmondott remek beszédek által előidézett lelkesedés nemes heve, kedélyességben tartotta az egész társaságot az ebéd folyama alatt is délutáni 4 óráig, a midőn szívélyes búcsúvétel közt oszlottunk szét, azon szent érzettől áthatva, adja Isten, hogy a béke szellemét hazánk ege felett semmiféle főrekvély vagy ármány el ne zavarhassa, hogy egyetértve munkáljuk annak boldogságát. „Éljen a haza.“

Egy körülmenyt sajnálattal említek meg, ugyan is több baloldaliak voltak figyelmeztetve a gyűlés nyilvánosságára, s ez által meg is hívtak, hogy mint politikai párttagok hallják meg az ellentételeket is, valamint az ebédre is néhányan meghívtak, de meg nem jelentek, jobbnak tartották elzárkózva maradni, pedig igen sok tanulságot szerezhetek volna.

..... i.

Egyletek és közintézetek.

Az erdélyi muzeumegylet február 15 és 16 án tartott rendes közgyűlése.

(A másodnap: február 16-iki ülés.)

A muzeumegylet másodnapjára ülése annyiban kiválólag hasonlított az első napéhoz, hogy mind a tagok, mind a közönség felette gyér számban jelentek meg a tanácsház nagytermében. Olyannyira, hogy a 9 órára hirdetett ülés csak is 10-kor vehette a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasásával és némi módosítás mellett hitelesítésével kezdetét.

Ezután a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság olvasá fel a pénztár állapotára nézve teljesen megnyugtató és Bányay Vitális pénztárnok ügybuzgalmát méltán kiemelő jelentését. E lelkesülten megéljenzett jelentést az egylet alapszabályainak pontonkénti revíziója és módosítása követte. Lapunk mult számában adtuk az alapszabályoknak az igazgatóság által előterjesztett módosítási indítványát. Ettől csak stylaris tekintetben tér el némileg a közgyűlés által véghezvitt módosítás.

E fáradsalmas munkában 12 ig haladt elő az idő. Ekkor elnöklő alelnök: Dr. Szabó József az egyes bizottságok névsorát olvasá fel. E névsor értelmében következőleg alakultak meg az egyévre választott bizottságok. A természetföldrajzi bizottság: Elnök Cseh Lajos; tagok: Kócsi Károly, Pittner Gáspár, Nagy Lajos, Dr. Jóó István, Dr. Czifra Ferencz. Könyvtárbizottság: Elnök: gr. Lázár Miklós; tagok: Fekete Mihály, Ferencz József, Jakab Elek, Haller Károly, Bárdosi Samu. Régiség- és éremtár bizottság: Elnök: Keserü Mózes; tagok: Jancsó Lajos, Papp Mózes, Knöpfel Károly, Nagy Ferencz, Simon Elek. Pénztár bizottság: Elnök: Korbul Bogdán; tagok: Demeter Károly, ifjabb Hincz György, Sárkány Ferencz, Groisz Nándor, Csulak Dániel. Levéltár bizottság: Elnök: Hajós János; tagok: Szász Gerő, Haller Rezső, Medgyesi Tivadár, Gebbel Károly, Olasz Károly.

Végül a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Sárkány Ferencz, Indali Péter, Szabó Samu, az alelnök s bizottsági tag választásra Szabó Károly, Mátray Ernő és Nagy Lipótból álló bizottságok választottak.

A véghezvitt szavazás eredménye, hogy másodelnök: Nagy Péter, új bizottsági tag: Szabó Samu lett. E választás befejeztével az erdélyi muzeum-egylet 1869-ki nagy gyűlése véget ért.

Jelentés

a régiség- és éremtár gyarapodásáról 1868-ban és állapotáról az év végén.

Tisztelt közgyűlés!

A mit régiség- és éremtárunk gyarapodásáról és állapotáról ma lehetek szerencsés a t. közgyűlésnek jelenteni, alakra és tartalomra nézve természetesen különbözik tavalyi jelentésemtől. Alakra annyiban, hogy előadásom nem fogja mulatni azt a szabatos rendszerességet, a melyet a t. közgyűlés joggal kívánhat, és a melyet én örömeim megadtam volna, ha lehetne; tartalomra nézve abban, hogy az elősorolandó adatok, noha magokban véve általában tökéletesen egyeznek a tényállással, de a részletezésben nem lehetnek oly kimerítőek, a minők voltak eddigelé jelentéseim adatai. E látványos hanyatlásnak azonban örvendetek az okai.

A mult évben avval az örvendetes jelentéssel állhattam elé, hogy régiség- és éremtárunk tökéletesen rendezve van. Ma ezt nem mondhatom, pedig, a meg volt rend voltaképpen nincs megzavarva csak fel van bontva. Ha ma belép valaki éremtárunk helyiségébe, azt fogja találni, hogy a régiségtár legszebb, legbecesebb és legnevezetesebb darabjai nincsenek ott megszokott helyükön, az éremtár szekrényei üresek; mert mind az, a mi nincs ott a helyén el van pakolva három e végre készített vasas ládába, es bé van költözve a városba egy más helyiségbe, a mely a kir. főhercegek épületében van, és e nagybecsű tárgyak számára több biztonságot nyújt, mint a város járatos utcáitól távol, egészen magánosan álló mu-

zeum-épület helyisége; de van azonkívül még számos darab, a mely részint a főhercegek épületében levő helyiségében sőt még az én szállásom is van, mert a szó teljes értelmében nincs hová tegyem. Tavaly jelentettem volt, hogy a helyiségünk oly szűk, hogy a szekrények közt alig van hely, a hol a néző közönség járhatson; ma még azt is tehetem hozzá, hogy szekrények kivétel nélkül annyira meg vannak telve, hogy nem csak rendszeres felállítás, hanem még raktári módon halmozva sem fér belé több, és még is csaknem még egy harmada összes gyűjteményünknek nincs elhelyezve.

1867 végén régiségtárunk 2171 darabból állott, 1868-ban ehhez gyűlt apró adományokból 73 db; Torma Károly egyetlen szállítmányával mintegy 200 db óskori cseréptöredék és kőszerszámradvány Belső-Szolnokmegye különböző lehelhelyeiről és 300 db körül római régiség, a melyet az egylet a portusi leletekből megvásárolt, és a melyek megszerzéséért a muzeum különösen Pesina Ferencz vasúti mérnök és Hirsch Manó portusi kereskedő uraknak tartozik köszönettel; ugy hogy már most 2700 db-ra szaporodott régiségtárunk létszáma, nem számítva azt, a mi 1869 januariusában gyűlt, és már az 1869-ki gyarapodáshoz tartozik.

Az egyes darabok közt különösen kitűnők a következők:

Néhai báró Henter József hanyományából egy elefántagyardból remekül faragott dombormű, a mely a keresztre feszítést ábrázolja. E kép, noha egyegy kis csonkaság van rajta, méltán sörakozhatik a bécsi ambrasi gyűjtemény ily fajta legrekekebb művei mellé. Ugyane hanyományból jött még egy néhány darab régi fegyver, de azok még most is abban a ládában állanak, a melyben beülték, éppen ugy mint a képek. Nem bontattak ki, ugy sem lett volna hová tenni.

Benteghemi Le Camus Lajos, nyugalmazott es. k. lovas kapitány ur Balavásarán, küldött egy nagy értékű ezüst emlékblikomot. E darab nem régi, de művészeti kivitele és nagy becsé első rangu helyet jelöl neki kinstárunkban.

Torma Károly fáradataiban buzgalmu ügybarátunk és tagtársunktól a belső-szolnokmegyei leletekből ide hozott régiségek magokban véve egy egész kis muzeumot alkotnak. Nem is lehet azokat egyebekkel összezelegytetni, hanem okvetlenül mint együtvé tartozókat éppen ugy kell egy külön szekrénybe rakni, mint az alsó-ilosvai leleteket. Csak lenne hely e szekrény számára.

A portusi leletek már nem egy szekrényt, hanem egy külön termet kívánnak. A történelmi társulat gyűlése alkalmával hirtelen hevenyészett állványokra kiraktam volt közszemlére, és a kik akkor látták, meg voltak lepve a tárgyak száma, változatossága és érdekessége által, a melyet még emel az a körülmény, hogy nagyobb része tökéletes épségben van megmaradva. Igen kívánatos volna már honisemi szempontból is, ha e leleteket mint külön portusi vagy helyesebben apulumi muzeumot egy külön szobában lehetne felállítani, a melyet meg is töltenék.

Néhai b. Radák Istvánné hagyatékából nyert muzeumunk 4 művészeti darabot; b. Gaméra Gusztáv adományából igen érdekes bronz régiséget a mezőségről.

Eremtárunk számára gyűlt bé adományok útján 9 arany, 670 ezüst, 82 réz, 2 ón és egy papírpénzjegy, továbbá vásárolt a választmány egy igen érdekes gyűjteményt Dr. Oroszhegyi Józstól, a melyben volt 47 arany, 31 ezüst és 137 réz pénz, többnyire görög és keleti pénzek. Ezekből 34 db. arany mint feles el is adatott, a többi igen érdekes gyarapodásokat nyújt éremtárunk illető osztályainak.

Az adományok közt feltűnik gr. Mikó Imre ő nmlgától 2 db. koronázási nagy arany érem, Torma Károlytól 533 ezüst pénz a felőri leletből.

Mi fog az új gyarapodásból gyűjteményünkbe soroztatni, mi fog a feleskebe menni, még most egész bizonyossággal nem tudhatni. Azonban anynyi áll, hogy az újabb adományok közt feltűnőleg ritkán akadunk már olyan darabokra, a melyek gyűjteményünkben még nincsenek. Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy gyűjteményünk nagyon teljes, hanem inkább azt, hogy a begyűlt adományok nagyobbára ugyanazon lehelhelyekről kertlűn, aránylag nagyon kevés változatosságot mutatnak. Nevezetes példa erre különösen a felőri lelet is, a mely 533 darab közt alig egy néhány újat hozott, megjegyezvén azonban, hogy más oldalról felette érdekes világot derít a 17 százbeli pénzviszonyokra, a menyinyben az ott talált szám szerint 1000-nél többre menő darabok közt alig van öt hat nagy ezüstpézt, a többi mind garas és denár, még pedig az utóbbiak túlnyomó többségben; a miből azt következtetjük, hogy a tallérok abban az időben is a ritka madarak közé tartoztak a mindennapi forgalomban, különben oly ember, a ki tetemes özszeget gyűjtött, hogy földbe rejtse, nem szedett volna özsze csupa apró pénzt.

Még hátra van az a megjegyzés, hogy az éremtárunk elhelyezésére, rendelkezésére álló 8 szekrény már túlságosan tele levén tűnve, daczára annak, hogy a lefolyt nyáron csak a római császári pénzeket háromszor voltam kénytelen újból átrakogatni, hogy az új szerzemények besorozására a szükséges helyet megnyerhessem, most már éppen

ott állok, hogy nem tudom mit tevő legyek; mert az újabb szerzemények bár ideiglenes rendbeszedésére sincs helyem, tudva levén, hogy miután dolgozó-szobám nincsen, a gyűjtemény egyetlen szobájában kell, hogy végez. em a rendezés és összeírás munkáját is. Ha pénztárunk állásával kevésbé volnék ismeretes, azt sürgetném, hogy a t. közgyűlés tegyen valami rendelkezést, de így valóban nem marad hátra egyéb, mint hogy a t. közgyűléstől elnézést kérjek azért a hátramaradásért, a melynek nem én vagyok oka.

Egyébiránt, mint eddig, ugy ezentul is meg fogok tenni mindent, a mit a fennforgó körülmények közt tenni lehet, és ez ígérettemmel be is zárom jelentésemet, remélvén, hogy a hely szűkeért emelt panasom keserűségét édesíti az a tudat, hogy ennek a gyűjtemény örvendetes gyarapodása az oka. Finály.

Titkári jelentés

a muzeum-egylet 15. és 16 kán tartott közgyűléséből.

Tisztelt közgyűlés!

Cicero, a hajdanok egyik legjelesebb stílistája, nem tartotta hibának, ha barátságos levelezéseiben egy bizonyos megszokott formulán kezdte mindig annak az előadását, a mit levelében el akart mondani. Leveli rendszeren e szókön kezdődnek: si vales bene est ego quidem valeo. Megbocsát tehát a t. közgyűlés, ha, a midőn az igazgatóválasztmány nevében felallok számot adni a lefolyt 1868-ik év működéséről, meggondolván, hogy e szerencse e perczen már tízedzer ér, és ha az Isten éltet ad, még sokszor fog érni, nem igyekszem valami elmés új fordulattal megindítani előadásomat, hanem minden hosszas bevezetés nélkül én is az igazgatóválasztmány és a muzeum titkára nevében azzal üdvözölvén a t. közgyűlést, hogy si vales bene est nos quidem valeamus, egyenesen hozzá fogok előterjesztésem lényegéhez.

A muzeum ügyei kezeléséről az igazgatóválasztmány nagyon kevés szóval teheti meg számadását; mert miután az ügykezelés minden ágában 9 évi gyakorlat után beállott az a bizonyos állandóság, a mely legbiztosabb alapja a czélszerű rendnek, az egyes tisztviselők részletes jelentései tökéletes hű képét adják annak a működésnek, a melybe a választmány, mint olyan, csak ugy folyt be, hogy folytonos felügyelet és ellenörködés által a maga rendes kerékvágásában megtartja. Ilyen a pénzkezelés és a tudományos gyűjtemények felügyelése, szaporítása és rendbentartása. Ezekre nézve az egyes jelentések ki fogják mutatni, hogy az egylet alapvagyona ez évben is szépen szaporodott, a rendes jövedelmek, ha nem is a legpontosabban, de mégis ugy folytak be, hogy az ügyemet érezhető fennakadást nem szenvedett, a kiadások nem haladták tul az előleges költségsszámítást, és az elkerülhetetlen szükségek fedezése mellett még aranyalapunknak is lehetett egy kis szaporodást juttatni. Ki fog tűnni, hogy tudományos gyűjteményeink örvendetes gyarapodtak, hogy, a menyinyre a körülmények engedik, rendezve nagyobb részt lajstromozva és ennél fogva a tanulni kívánók számára használható állapotban vannak; de ki fog tűnni másfelől az is, hogy helyiségeink elégtelen volta már valóságos calamitássá nőtte ki magát, a melyen segíteni, noha csaknem parancsoló szükség, ez idő szerint még nincs módunk. A szellemi munkásság terén ismét be tudunk mutatni egy igen érdekes füzetet évkönyvünkől és az első füzete annak az évi tudósításnak, a mely közgyűlési határozat szerint ezután évenként, mint tagsági járulé, ingyen fog az egylet tagjai közt kiosztatni. E füzet jelenleg két évről, u. m.: 1866-ról és 1867-ről hozza a tudósítást és magába foglalja az egylet könyvét is; az 1868-iki évi jelentés rövid idő múlva fog meg jelenni.

Mint muzeumunkra nézve nevezetes eseményt meg kell még említeni a magyar történelmi társulat Kolozsvárt, 1868 szeptember 20 ik s következő napjain tartott vidéki első gyűlését. Nevezetes azért, mivel a társulat tagjainak alkalma nyílt muzeumunkkal megismerkedni és az egylet tisztviselői jelentékeny részt vettek a társulat működésében és a kolozsvári állandó fiókbizottság alakításában.

Mielőtt a mult év történelmének előadásában tovább haladnánk, az igazgatóválasztmány kötelességének tartja a t. közgyűlést egy nagyon fontos és nevezetes körülményre figyelmeztetni, a mely a jövőre vonatkozik. Ugyanis a folyó 1869. év a muzeum fennállásának tizedik éve levén, ennek elteltével bevégeződik az a 10 évi első korszak, a melyre az egylet első alakulásakor 1857-től 1860-ig csatlakozott részvényes tagok kötelezték magukat részvényilletményeikkel járulni a muzeum szükségéi fedezésére. A névkönyv kimutatja, hogy 1867 végén még 930 ily tagja volt az egyletnek, a kik közt csak kevés van olyan, a ki 10 évi részvényét egy egyszerre befizetett és tökéletes özszeeggel törlesztette le, még kevesebb olyan, a ki 1860-on innen csatlakozván még 1869-en tul is megmarad az egylettagok sorában. Anynyi azonban bizonyos, hogy eddig minden évben bizton számíthattunk évenként 500 öt frtos részvényilleték befolyására, a mi költségvetésünk bevételi rovatá-

ban 2500 frt évi jövedelmet biztosított. Valóban súlyos és méltó aggodalmat költ az a gondolat, hogy ez a 2500 frt 1870-től kezdve elesik, ha a tisztelt részvényes tagtársak újból nem állanak be az egyletbe. Az alapszabály 15-ik §-ke meghagyja ugyan a választmánynak, hogy a 9-ik év lefolytával találja meg a részvényes tagokat egyenkint levelben a végett, hogy újból 10 évre csatlakozzanak, de félt, hogy e megtalálásnak vajmi kevés eredménye lesz, ha a t. közgyűlés a részvényesek kötelezettségére nézve nem tesz valami oly módosítást, a mely a kötelezettség terhén könnyítve hajlandóbb fogja tenni a t. tagtársakat az újbóli csatlakozásra. Ily könnyítés lehetne az igazgatóválasztmány véleménye szerint az, ha a kötelezettség tartamát 10 évről 5 évre szállítaná le a t. közgyűlés. Mindenesetre megkívánja ez ügy, hogy a t. közgyűlés komoly megfontolás tárgyává tegye.

Ez ügy tárgyalása önkénytelenül is arra vezet, hogy a tavalyi közgyűlésből országos segélyért az országgyűléshez intézett kérelmet felemlítsük. E kérelemnek nem lett kívánt eredménye, mindazonáltal ugy látszik, hogy a magas kormány hajlandó muzeumunknak valami segélyt nyújtani, mert noha kérelmünknek, ugy a mint fel volt terjesztve, hely nem adatott, mégis a m. kir. közoktatási miniszterium 1868 aprilis 17-én 4765 sz. alatt kelt és az erd. kir. biztos ő nmlga ugyan e hó 22-én 499 számú leírásával közölt válaszában felszólított az egylet, hogy a muzeum vagyoni állapotára, bevételeire és kiadásaira nézve teljesen hiteles és kimerítő adatokat szolgáltatasson kézhez és egyszeremind mutassa ki a kitűzött czél részletezése mellett meggyőzőleg az országos segély szükséges voltát, hogy ez ügyet az 1869-ki költségvetés tárgyalása alkalmával esetleg szőnyegre lehessen hozni. A kért adatokat az igazgatóválasztmány 1868 május 5 én tartott üléséből 38 szám alatti feliratában kimerítően fel is terjesztette, és noha e felterjesztés nem eredményezte a ministeri válaszban említett eshetőség bekövetkezését, az igazgatóválasztmány még is jónak látta, ha a t. közgyűlés újból megbízná őt, hogy ez ügyben ismételt kérelmezéssel járuljon a magas kormányhoz, mert hiszen az államkincstár tulterheltetése, a mely a kérelem mellözésének tán legfőbb oka volt, nem fog örökké tartani és így egy kis jóakarattal mellett módja is lesz a m. kormánynek a muzeumnak segélyt nyújtani.

A mult évi közgyűlés két indítványt is utasított volt az igazgatóválasztmányhoz. Ezek közül az egyik az egylet alapítóinak olajba festett arcképeit kívánta elállíttatni és a muzeumban felállíttatni. Nem is tekintve, hogy ez arcképek nagy részét lehetetlen volna megszerezni, előállításuk akkora költséget venne igénybe, a mekkorát az egylet meg nem bír, felállításra pedig egy nagy helyiséget, a mely nincs és egyhamar nem is lesz. A választmány tehát ez indítványt elejtette és reméli, hogy a t. közgyűlés ezt helyesli.

A második indítvány volt Brassai Sámuel m. igazgató indítványa a conservatori állomás rendezésére tárgyában. Az igazgatóválasztmány abból az elvből indulván ki, hogy az ily kérdést soha sem szabad mint személyes kérdést tárgyalni, hanem tárgyilagosan felvéve, irányadó szabályt kell megállítani, a melyhez a személyek alkalmazkodni tartoznak, azt véli, hogy kielégítőleg ez ügyet csak ugy lehet ellátni, ha, miután a tapasztalás megtanított, hogy a természetiek téra mellé az alapszabály szerint tervezett személyzet az illető gyűjtemények czélszerű kezelését meg nem bírja és ennél fogva az alapszabályban körülírt szervezet a czélnak meg nem felel, e szervezet megváltozik és az alapszabály illető § kei oda módosulnak, hogy a szervezet a gyakorlatban az alapszabálynak tökéletesen megfelelhessen, a nélkül, hogy provisoriumokhoz, ideiglenes hivatalok teremtéséhez es hasonló palástoló eszközökhöz kelljen nyulni. Erre nézve az igazgatóválasztmány a maga indítványai során fog egy formulázott javaslatot előterjesztetni, a mely véleménye szerint a kérdést kielégítően megoldja.

A választmányának egy igen nevezetes és fontos határozata van továbbá, a mely a t. közgyűlés jóváhagyását igényli. Köz tudomásu dolog, hogy néhai Pálffy János 1857-ben kelt végrendeletében a muzeumnak hagyományozta tul küsmődi birtokát. De tudva van az is, hogy e hagyományhoz meglehetősen súlyos feltételek voltak kapcsolva. Névszerint ki volt kötve, hogy a muzeum tartozik e birtokot, ugy, a hogy van, örök időkre megtartani, annak soha semmi részét el nem idegenítheti, a kertet és udvarházat jókarban és rendben kell hogy fenntartsa, a kertben a hagyományozónak emléket állítani és azt örök időkre fenntartani köteles, mind a mellett a jószág jövedelmeiből a muzeum czéljaira egy krajczárt sem szabad fordítani addig, a míg a rajta levő adósságok egy utolsó fillérig letörlesztve nincsenek.

Ezek voltak a hagyományozótól kikötött feltételek, ezekhez járult még a pénzügyi hatóság részéről átrabázási illetmény, aequivalens és rendes adó követelése és a Pálffy-család részéről egy per, a mely nem támadta meg ugyan a végrendelet érvényességét, de birtokjogi keresettel lépett fel a hagyomány ellen, azt vitatván, hogy a küsmődi birtok nagyobb része, csaknem kétharmada, nem is volt tulajdona Pálffy Jánosnak, s ő tehát arról

nem is rendelkezhetett. A muzeumegyletnek tehát a legkedvezőbb esetben, ha t. i. a Pálffy-család ellen a pert megnyeri, az lett volna a kilátása, hogy egy nagyon távolos birtoknak évek hosszu során át névleges tulajdonosa és kezelője legyen csupán csak azért, hogy egy rakás adósságot törleszzen és nagy adót fizessen utána, ám e kedvező esetben mégis távoljövőben kecsgethetett a remény egy kis haszonnal. Az egylet azért folytatta is a pert, át is vette a birtokot. Megjegyzendő, hogy az érte arverés útján történt haszonbérbe adás után nyert 300 frtnyi évi haszonbérből még az átruházási illetményt se volt képes a muzeumegylet megfizetni, nem is számítva a tartozások kamatait és azt a körülményt, hogy minden nyomban egy hitelező végrehajtást vitt a birtokra. De a per folytatásán még az is kiitt, hogy megnyerhetésére nincs remény és előttünk állott, hogy az a kevés, a mi a muzeum birtokába jutott volna, az udvarház, a romban levő melléképületeivel, a vadonra lett kert és egyebny darab gyümölcsös, nem hozott volna egyebet, mint terhet. Az ügy ez állásban a felperes Pálffy Dénes ur egy kiegyezkedési ajánlatot tett az egyletnek, a mely szerint azt az ígéretet tette, hogy ha az egylet a végrendeletből nyert örökösödési jogról lemond és ennél fogva a per alatt levő birtok egyenes örökösödés rendén reá száll át, ő kész elhunyt testvére iránti kegyeletből annak nevére egy 5000 pft névértékű urbéri papírban befizetendő alapítványt tenni a muzeum számára. Az igazgatóválasztmány számolván a körülményekkel és saját ügyvédekén kívül még más törvénytdók véleményes tanácsát is kibalgatván, ez ajánlatot elfogadhatónak látta, mivel ez által Pálffy János özvegye el van érve, az egylet egy rakás tehertől megmenekszik és 5000 frttal szaporítja alapítékét; ennél fogva az egyezményt meg is kötötte, Pálffy Dénes urtól az 5000 frt urbéri papirt át is vette és jelenleg csak az van hátra, hogy az udvarhelyszéki törvényszék jegyzőkönyvre vévén az egyezményt, azt jogérvényessé tegye és a pert megszüntesse, a t. közgyűlés pedig mondja ki jóváhagyását a választmány e tényére.

Egy szomorú kötelességet is volt kénytelen az igazgatóválasztmány a lefolyt év utolsó hónapjaiban teljesíteni avval, hogy Pávai Elek őrségét állomásáról elmozdította. Mi idézte elé a választmány ebbeli határozatát, terjedelmesen elő fog adni a tárgysorozat rendin. Itt csak legyen szabad egy megjegyzést tenni arra, hogy miért kell e kellemetlen tárgynak itt a közgyűlés színe előtt felmerülnie, holott oly egyén elmozdításáról van szó, a ki szabályszerűen tartozott a közgyűlés választása alá. Ez ügyben t. i. az 1865-diki közgyűlés egy kissé kitért a szabály keretéből, a mennyiben az 1865. febr. 10 kén tartott ülésben rögtön tárgyalás alá vévén Pávai Eleknek előszóval tett nyilatkozatát, az erre jk. XX. szám alatt hozott határozatába oly tételt foglalt belé, a melyet egyenes kinevezésnek is lehetne magyarázni. Az igazgatóválasztmány tehát e határozatra való tekintetből egyelőre csak felfüggesztést mondott ki, a végleges elbocsátását elhatározását addig halasztván, a mig az ügy a t. közgyűlésnek tudomására lesz hozva.

Vége lesz az igazgatóválasztmányának egy indítványa az egyleti alapszabály módosítás iránt. Már az alakító közgyűlés kimondta volt, hogy az alapszabályok a közóhajtásnak nem felelnek meg, s csak azért fogadják el, mivel a fenforgó körülmények közt jobbat kerestülvinni nem lehet. Ehhez járul, hogy kilencz évi gyakorlat után egynehány 8-ke gyakorlatiatlanoknak és hiányosnak mutatkozott. Most mód levén, hogy mindkét bajon se githessen az egylet, az igazgatóválasztmány azért kívánja a módosítást mielőbb eszközölni, hogy a tíz első év elteltével már az új alapszabály alapján szólithassa fel a hazafiakat csatlakozásra.

Az elősorolt intézkedések megtételére az igazgatóválasztmány a lefolyt évben 12 rendes és 4 rendkívüli ülést tartott, a mely 16 ülésnek jegyzőkönyvei 214 határozatot mutatnak fel. A levéltárba sorozott és rendszeresen lajstromzott ügydarabok száma ez évben 136-ra ment.

Sziveskedjék már most a t. közgyűlés az egyes tisztviselők jelentéseire fordítani becesz figyelmét, és azok kihallgatása után kimondani ítéletét a lefolyt évben felmutatott eredményekre.

Ezután Bányay Vítális a pénztárnoki jelentést és választmányilag átvizsgált számadást terjeszté elő, melyet Brassai Sámuelnek igazgatói s a gyűjtemények állapotáról általán és a természeti tár állapotáról külön, Szabó Károlynak a könyvtárról, Findely Henriknek a régiség- és éremtárról szóló örvendetes jelentései követték. (E jelentéseket egész terjedelmükben közlendjük. Szerk.)

Jelentés

a kolozsvári jótékony nőegylet választmányának febr. hó 5-ikén tartott üléséből. 1. Gróf Beldi Ferencné, mint a közelebből rendezett tárlat ügyét vezetett bizottmány elnöke, jelenti, hogy első jelentéséhez képest tárlati jövedelem címén utólagosan yett be 90 frt. 80 krt, melyből fizetvén a díszítésre felhasznált kelmékért 42 frt 80 krt, a fára 11 frtot; a megmaradt 37 forintot beadta a pénztárba. 2. Az 1868. évről szóló pénztári szá-

madás megvizsgálására kiküldött bizottmány jelentéséből örömmel győződött meg a választmány arról, hogy az egylet folyó jövedelmeiből oly jelentékeny készpénz-készlet van, mely egy évi szükségletet csaknem teljesen fedez. A választmány a pénztárnok urat az 1868. évi pénztári számadásra nézve a felelősség alól felmentette. 3. Boskovics — Bing Filópné az egylet alapító tagjává lett. 4. Pataki Istvánné a tárlat alkalmával jutalomul 1 dr. egyes aranyat nyervén, azt viszszaajándékozta, hogy a választmány az egylet céljára használhassa. 5. Fischer Lajosné, meg Fejér Mártonné választmányi tagok megbizattak, hogy egy árva fiút kereskedő inasnak elhelyeztessenek és szegődtesenek, az erre szükséges költség a pénztárnál utalványoztatván. 6. A választmány a jelenülésben 12 folyamodónak egyszer mindenkorra 64, tizenegynek havi részletekben kiadandólag 78, összesen 142 forint segedelmet utalványozott. 7. Báro Bánffy Albertné, mint a bál ügyének elintézésére felkért elnök a rendező bizottmány nevében beadja jelentését a január 28-án, az egylet javára rendezett álarcos bálról, mely alkalommal az összes bevétel volt: belépti jegyekből 744 frt; ajándékokból 34 frt és egy arany. Összes bevétel 778 frt és egy arany. Az összes kiadás 310 forint, és szerint a bálból tiszta bevétel volt 468 frt és egy arany. Jelenti továbbá, hogy ő sajátkezűleg készítet egy paplant a bál alkalmával sorsolás útján az egylet javára értékesítvén, ebből begyűlt 141 forint és így bead a választmányhoz összesen 609 forintot. E jelentés szerint ajándékképpen fizettek egy belépti jegyért: Gróf Horváth Toldi Lajos 10 frtot, gróf Bethlen István 5 frtot, báró Bornemisza Tivadar 5 frtot, gróf Vass Jenő 5 frtot, Paget János 5 frtot, Szilvási Miklós 2 frtot, Popini Nándor 3 frtot, Fröhlich Vilmos 3 frtot, gróf Teleki Domokos 3 frtot, Bernárd Albert 2 frtot, Korbuly Bogdán 1 dr. egyes aranyat. Kovácsi Antal, titkár.

Napi hírek.

— A honvédelmi miniszterium következőleg intézkedik: A hivatalos „Budap. Közlöny“ tavalyi 298-dik számában decz. 25-ről kibocsátott körrendelet kapcsában, s figyelmeztetve egyttal az illetőket az 1868-dik évi 41-dik t. czikk 11- 12- és 14-dik §-aira, — fölhatvank ezennel a volt honvédtisztek, s közülök nevezetesen azok, kik a szabadságot állományba, melynek tagjai béke idején évenként csak egyszer, rövid ideig tartó fegyvergyakorlatra szólíttatnak be, azon időre járandó rendes illetékek mellett, — felvételt kívánnak, s illetőleg mindazok, a kik kedvezőbb vagyoni viszonyaiknál s tisztviselői, vagy alkárm más polgári foglalkozásuknál fogva, állandó szolgálatra, vagy nem szorultak, vagy másnemű elhivatásuk mellett nem is vállalkozhatnak, de mind a két esetben oly helyzetben vannak, hogy a honvédség nagybecsű intézmény sikeres megalakulásához hozzájárulhatnak: hogy erre vonatkozó jelentésüket, utóbb viselt honvédtiszti rangjuk beigazolása, jelen helyzetük kimutatása, s alkalmaztatási kívánságuk a tározott kijelentése mellett, f. hó végéig ezen magyar kir. honvédelmi miniszteriumhoz beküldeni igyekezzenek; — figyelmeztetvén egyszersmind azon volt honvédtisztek is, a kik az előirintett körrendelet folytán már eddig jelentkeztek, hogy — ha netalan beküldött kérvényüket a jelen körrendelet értelmében módosítandónak találják, — azt a fennebb kitért időre szintén megtegyék. Kelt Budán, 1869. évi február hó 9-kén.

— Örömmel értesültünk, hogy küztiszteletben álló országos főorvosunk, kir. főkörmányszéki tanácsos Dr. Pataky Dániel úr, ki súlyos testi szenvedéseitől menekülvő, műtét útjáni gyógyulást végett a múlt év novemberében Pestre utazott volt, — Kolozsvárra, rövid időn, teljesen helyreállított egészségben visszaváratik. A közvesztésre oly korán s oly véletlenül elhunyt Dr. Balassa által, több postai jeles orvos urak közreműködésével, három versen ismételt kiválóan ügyes műtétnek dicsegetes sikerrel befejezve, Európa távolabb részeiben is ismert jeles hazánkfia, bécsi műtő Dr. Ivanehich úr! kinek gyakorlottságban páratlan kezeiről s tudományáról, ezen műtét újabb, fényes tanúságot nyújt. Tökéletesen sikerült az orvosi kar e kiváló egyéniségének, a szenvedést kínzó fájdalmaitól, a komorúsólás teljes végrehajtásával megszabadítani, s ilykép egy tevékeny és hasznos életet az emberiségnek — óhajtuk számos évekre — visszaadni.

— A színház-alap javára előadott „Féjerruhás nő“ összes brutto bevétel 380 frt 90 kr, költség 90 frt 54 kr, tiszta 290 frt 36 kr. Felül fizettek: kir. biztos gróf Péchy Manó 100 frt t. cz. Kohn Sándor 3 frt, Kálinka Vincze 5 frt összesen 108 frt. Midőssze 398 frt mit ez előadás eredményezett.

— Brassából írják, hogy a bukaresti francia consul f. hó 12-én nejével együtt ott utazott át, 13-án Szebenben volt, s onnan másnap Alvinz felé indult.

— A naszdvidéki románok gyűlést tartottak, s elhatározták, hogy felirnak Ó felségéhez egy új választási törvény elrendelése iránt; ugyan e felirathban kéri Ó felségét, hogy a múlt ország-

gyűlésen hozott törvények román nyelvre is lefordítottassanak.

— „Köhalomszéken is megkezdődtek a választási mozgalmak, azonban kevés érdekeltég mutatkozik a közügyek iránt, s nincs nagy élénkség.“ A „Herm. Ztg.“ hallja ezt, s úgy látszik az fáj tudósítójának, hogy semmi tiltakozást sem hall az országgyűlés végzése ellen, sőt mindenben csatlakoznak a Deakpárt elveihez. Protestatió és ablak beverés nélkül aztán ugyan hogy is lehetne érdeklődni a közügyek iránt.

— Beszterezén némi ingerültség uralkodik a polgárok egy része és a katonaság között. Okául egy korcsmai táncmulatság szolgált, hol katonák és a nép alsóbb osztálya közt véres veredés fejlett ki, s hol a nép közül egy életveszélyes sebet kapott.

— A „Transylvania“ című biztosítóbankról írják Szebenből, hogy működésének első havában már meghaladta a milliót a bejelentett összeg. Most az intézetre felügyelő kir. biztosul a szász comes Conrad Mór neveztetvén ki, reméli, hogy még az eddiginél is nagyobb virágzásnak fog örvendeni.

— Méhay tanár, III. Napoleon császár hires udvari bívésze, Oroszországból visszatérő útjában városunkat érintvén, jövő szombaton felette érdekes bívészi előadást rendez színházunkban, mire felhívjuk t. közönségünk figyelmét, miután a napi sajtó általán elismeréssel szól működéséről.

— Necrolog. Kibédy Biasini Domokos, nője: Kovács Károlina, fia Domokos; — Biasini Julia, férje Wolfersgrüni Stadler Károly, gyermei: Izabella, Cornélia, Viktor; — Biasini Anna, férje: Frits Albert, gyermekei: Albert, Lotti, Árpád, Anna, Erzsi; — Biasini Sándor, nője: Szakál Anna, gyermekei: Anna, Ilona, Mari, Julia; a néhai Biasini Ferencz özvegye: Bodnár Kati, gyermekei: Gyula, Ferencz, Kata; — az egyetlen testvér: öz. Gál Ignáczné, szül. Kibédy Krisztina, valamint a közelebbi, távolabbi rokonok fájó szívvel jelentik, hogy öz. Biasini Gaétánné, szül. Kibédy Anna, életének 74 dik, özvegységének 22-ik évében, folyó hó 12-kén csak hat napig tartó rohamos földi szenvedés után egy jobb hazába szenderült. Béke poraira!

— Necrolog. Kolozsvári polgár, nyugalmazott határfelügyelő szt.-ábrámi Lőrinczi Mihály folyó hó 13 kán reggel 4 órakor, élete 74-ik évében, 14 hónapi özvegyége után, hosszasan tartó szívtáglulásban bevégezte munkás földi pályáját.

— A napokban szokatlan szél dühöngött városunkban és vidékén; házfedeleket rongált, ablakokat tört és távirda-oszlopokat döntött.

— A jelenleg N-Szebenben állomásozó katonaság — mint a „Herm. Ztg.“ hallja — közelebből elhagyja Szebent s Erdélyt is; helyébe a Kolozsvárt állomásozó alleman ezredet vinnék.

— Folyó hó 1-én elhalt soosmezői Vajda Gábor végrendeletében a soosmezői gör. egy. egyháznak 3000 frtot, négy szegény román tanulóknak alapítvány gyanánt 4000 frtot hagyott, ezenkívül még több román egyház és iskola részesült hagyományából.

— A sétatéri részvényes társulat elhatározta, hogy a sétatéren még e tavasz folytán lövöldé állíttassék fel.

— A „Federatione“ úgy hallja, hogy a drassoi dominumot Bratiano számára készítenek megvásárolni. Ha teljesül, milyen boldog lesz Alsó-fejérmegye.

— Igazi pártatlanság. Egy pesti kereskedő a közeledő választás alkalmából következőleg hirdeti vaszlóit: „Éljen Tisza Kálmán, Deák Ferencz vagy Kossuth Lajos, 2 frt. két rőf hosszú, 1 és 1/2 széles.“

— Egy krokodiluszt öltek meg közelebből a Nilus partján, s találták gyomrában egy esomó hajat, 5 gyűrűt, 68 drága követ, 8 karpereczet, 12 fülöngyöt; a haj női hajnak tűnt fel s ez és az ékszerék bizonyítják, hogy a szörnyeteg különös előszeretettel viselték a gyöngéd nem iránt.

— Az „Erdészeti Lapok“nak, az országos erdészeti egylet ezen közlönyének folyó, azaz: 8-dik évi első füzete megjelent. Tartalma: Korpona sz. kir. város erdeinek leírása. Az erdei szolgálmányok megváltása Szlavoniában. Nézetek a jühlegelőről. Gyümölcsfatenyésztés az erdőben. Gűzzel való kéreghántás. A selmeci esőtörmérő (könyomattal). Az erdei alomról. vadászati terminologia. Légítéti észleletek. Selmecen. Különlék. A feeskék hasznossága. A petroleum nemcsak világítószers. A vörös áfonya.

— Magyarországon most 368 mértföld vasút van; építés alatt áll s engedélyeztetett szintén 368, s így nem sokára az összes hálózat 736 mértföldet fog tenni.

— Mai számunkhoz van csatolva jó hírben álló kereskedők Szentjánosi Ferencz hirdetemnye s illetőleg vetemény- és virágmagvak árjegyzéke. Felhívjuk rá a t. közönség figyelmét.

Szerkesztői posta.

A „többség“ aláírásu czikk irójának Vizaknán. A lapunkban „Botos“ aláírásu megjelent czikk sem nem fogalmaztatott, sem nem iratott Kolozsvárt, hanem Vizaknáról megbizható forrásból eredt.

Nemzeti színház.

Febr. 13-kán: Fejérváriné jutalmául itt előszőr: „A zarándokok“ vigjáték 3 felv. irta Tenelle. Jutalmazottat közönségünk tapssalok s virágfüzerekkel fogadta, melyek meg is illették őt, mint társulatunk egyik legszorgalmasabb színésznőjét. A ritka élénkséggel írt darab sikerültlen adatt, s többszöri látogatásra számíthat. Fejérváriné jó Anastázia volt, Kovács Gyula, mint Brisse, majdnem oly hatással játszott, mint Ratafinszki szerepében; a közönség többször megtapsolta. Takács (Beauden) és Prill (Victor) kifogástalanul alakítottak.

Febr. 14-kén: „Szép Helena.“ Az előbbiekhöz hasonló sikerült előadás.

Febr. 15-kén: „Első beteg“ „Miniszterelnök bálja“ és „Cselédcsinyek.“ Három egy felvonásos vigjáték, melyek mindonike elég sikerültlen adatt.

Febr. 16 kán: „Szép Galathea és „Pajkos diákok.“ Szintén kielégítették a szép számu közönséget.

Hivatalos értesítések kivonata.

A „B. P. K.“-ból. Kinevezések. A m. kir. pénzügyi miniszter Bartha János I-és oszt. irodatisztet lajstromozóvá, Solymossy Károly volt pénzügyi irodatisztet és Vilfing József irodasegédet II-od osztályu irodatiszté és Papp János hivatali gyámkornokot irodasegédé a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatósághoz nevezte ki.

Az „Erd. hiv. Ért.“-ből. Árverések. Kolozsvárt a k. monostori tizedben ház április 12, május 20. — Sepsi-Szent Györgyön fekvők márcz. 27, ápr. 27. — K. Vásárhelyt belső telek február 27, márcz. 31.

KÜLFÖLD.

A „Presse“ úgy értesül, hogy Orosz- és Poroszország hajlandók a Portánál oda hatni, hogy a spizzai kikötő engedtessek át a montenegrói fejedelemnek, hogy így Montenegro összeköttetést nyerjen a tengerrel. Hirszerint a szultán nem volna ellene ezen tervnek.

Bukarest, febr. 13. A fejedelemnek egy rendelete a képviselő-választásokat mart. 22—28-ra rendeli el. A „Romanul“ az eddigi képviselőket hétfőre választói értekezletre és eljárásuk iránti számadásra hívja fel.

Madrid, febr. 13. A cortes Riverost választá elnökévé.

Páris, febr. 12. Mint tényt említik, hogy Walewsky kedden Syraba érkezett. Egy febr. 9 ki atheni távirat jelenti, hogy a csend nem zavartatott meg.

Konstantinápoly, febr. 12. A párisi török követ Djemil basa bir szerint Edhem basa által váltatnék fel. Az ideiglenes hadügyminiszter Halil basa tűzészeti főmesterré s a hadiszerek miniszterévé neveztetett ki.

A „P. Lloyd“ ot pár nap előtt értesítették Bukarestből, hogy ott a magyar lobogót Bratiano emberei gyalázatosan megsértették. A bécsi „Debatte“ erre vonatkozólag azt írja, hogy diplomai körökben még eddig nem bírnak hivatalos tudósítással a nemzetközi viszonyok ezen flagrns megsértéséről.

Konstantinápoly, febr. 13. A külügyminiszterség a nagyvezérséggel egyesítettett. Tiszteleti tekintetből a szultán elhalasztá Fnad basa utódnának kinevezését. Az államtanács elnökévé Kiamil basa, bagdadi kormányzóvá Midhad basa neveztetett ki. Az újon felállított belügyminiszterséget az eddigi pénzügyminiszter Mehemed Ruschdi basa, s ez utóbbinak tárezáját Sadik effendi kapta meg. Fnad basa holt festének Nizzából való elszállítására a szultán egy arsenál-hajót küldött el.

Az „Opin. Nat.“nak mult hó 30-ról írják Konstantinápolyból: „Az új honosítási törvény tegnap lett kihirdetve; általában a Code Napoleon határozatain alapszik. Ugy szintén Stambul s a Bospornra nézve a vilajet alkotmány is a napokban lett behozva. Midőn Ali basa Krétából visszatért egy ulemákból alakított bizottságnak meghagyta a koránnak ama tételit, melyek az osman birodalom magán jogának alapját képezik, rendezni s török nyelvre fordítani. Mintán e munka most már befejezetett, az államtanácsnak megvitatás illetőleg bővítés végett előterjesztetik, s azután mint „Code Abdul Aziz“ fog kihirdetteni.“

A „Daily News“nak a franciaia kamra ellenzékeinek egyik tagja a következőket írja: „A császár nagy hibát követ el s elég helytelenül minden elnyűs eszközt kezéből kiereszt. Ha még most is elég bátorasága lenne, a népre hivatkozni, annak szavát meghallgatni s méltóságának újabb megerősítését kívánni, sokkal több milliók állnának mellette mint valaha. Mert véleményem szerint, ha az országban közte s más uralkodó közt kellene választani, a többéag minden ingadozás nélkül mellette nyilatkoznék. A mi végett azonban ő neki mindazon alapelveket s tetteket kellene követni, a melyeket az előbbeni uralkodók használtak uralmuk fentartására, ez esetben Franciaországot a köztársaság felé hajtana, mert Franciaországban éppen a legbecsületesebb s legképebb emberek a kormány-

zásban részt akarnak venni s ahöz joguk is van. Ha a köztársaság s császárság közt kellene választani, ez nagyon könnyű dolog lenne.

Spanyolországban a dolgok állása ismét nyugodtabb szint kezd ülni. A directorium eszméje véglegesen elejtve látszik lenni, s a cortes tagjai, egyelőre magán-tanácskozás után, mind inkább foglalkoznak azon kérdéssel, ki legyen a jövőendő trónbirtokos. Hírszerint a koronát legelőször is Ferdinánd portugali királynak szándékoznak felajánlani, s aztán, ha ez el nem fogadná Montpensier herceget kínálják meg vele; mely alkalomnál főgond fordítottat arra, hogy a francia kormányának Montpensierrel szemben tulajdonított

ellenszenve legyőzessék. Lehet, hogy Olozágának a párisi spanyol követnek, madridi útja ezen ügygel van összefüggésben.

Madrid, febr. 12. A cortesek megnyitása alkalmával az entusiasmus rendkívüli volt. — Míg a kormány tagjai a terembe léptek, a követek, képviselők s a nézők felkeltek, csak a republikánusok maradtak ülve. Az ülés alatt a congressusi palota előtt levő utcán gyanus kinézésű parasztok 3 lövést tettek; az illetők rögtön befogtak. Más rendezés nem fordult elő.

Varsó, febr. 12. Egy kormányrendelet megtiltja a külföldieknek birtokrészek vásárlását oly uradalmakban, melyek az 1864. ápril 19-ől kelet

ukáz szabványainak vannak alávetve, ha csak még 1869. ápril 1-ig meg nem szerzik maguknak az orosz alattvalói minőséget.

2156 (72) (1-1)

Hirdetmény.

A magyar királyság területén folyó évrben végrehajtandó távirat vezeték építésekhez szükséges:

20,000 drb 1 1/4 lat súlyú egyenes tartó vas,
25,000—30,000 drb 1 1/2 lat súlyú hajtott tartó vas
4000 drb. egyenes tartó vas anyás csavarral 8" átmérőjű vasból 1 1/2 lat súlyal.

2000 drb. 10" hossza 6" átmérőjű anyás csavar
60000 db. 2 1/2" hossza 5" átmérőjű négyzög fejű csavar.
80,000 drb. 2" hossza közönséges fába való csavar.
60,000—80,000 drb. porcellán elszigetelők
300 drb. porcellán elszigetelő burok.
80—100 mázsa gyps
5 mázsa forrasztó ón
24 drb. forrasztó kemence.
50 drb. csiga sor készülék.
50 drb. buzal kötő gamó.

Ezen anyag szükséglet irásbeli ajánlatok alapján szándékoltatván beszerzetni, felhívjuk a vállalkozni kívánókat, hogy irásbeli ajánlataikat, melyekben az egységi ár, a Pestre leendő bészállítással együtt, ugy szinte a bészállítási határidő határozottan kifejezendő; — legkésőbbben f. é. **Mártius 10-keig** a magy. kir. földmívelési ipar és kereskedelemügyi miniszterium III/3 távirati szakosztályához küldjék be.

A minták a. m. k. távirati pesti központi raktárnál szükség esetén az egyes állomásokon (az újabb küldemények) megtekinthetők s bővebb értesítést alól írt helyen lehet szerezni.

A m. k. földmívelési ipar és kereskedelemügyi miniszterium. III/3 (távirati) szakosztálya.

Pest, 1869 február 14 én

Takács, osztálytanácsos

Czetz János és Társa

Kolozsvártt, középuteza, Fölly-ház, ajánljak jótállás mellett a t. cz. és n. é. helybeli és vidéki közönségnek jól berendezett (73) (1-3)

bécsi butor-raktárakat,

a mely mindenféle szobabeli és staffirungra való darabokkal el van látva. Salon-garnitúrek, chiffonok, egy és két ajtóra, servanteok, etagrék, könyvtartók, hálótermekbe való új alaku ágyak, divánok, mosdó- és éjjeli szekrények, 12, 24 és 30 személyre való francia kihuó asztalok, pohárszékek, csemegetárák, dob alaku székek, toillette-, író-, varró-, szalon-, vetkező-, kártyázó- és tükör alá való trumeau-asztalok.

Álló és fali, arany és diófa keretű tükörök gyári áron, selyem- és cachemir- paplanok, lószőr- és ruganyos matrácok, **szobaszőnyögek** folytonosan kaphatók és megrendelhetők.

Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

(66) (1-5)

FI-NÖVELDE

Dr. Hölbe egyesült tan- és nevelő-intézetei Dresdában, Struve 9 és 10 sz.

tökéletes gymnasiumból, tókel. I. oszt. reáltanodából és elemi tanodából állván, külföldieknek egész ellátást nyújtanak. Társalgás az intézetben német, francia és angol.

Magyarországról már vannak fiuk a növeldeben.

Mutatványok kaphatók Ráth könyvkereskedésében és Geibel udvari könyvkereskedésében Pesten, vagy ingyen az igazgatóktól.

Felvilágosítást nyújtanak Dresdában: Becker, val. orosz államtanácsos, Kaskel, bankár és titk. kamarai tanácsos, dr. Kohlschütter, Consist. tanácsos, Kraft lovag, konzul, dr. Wey, egyháztanácsos, Minkwitz, a királyné ő Felsege főudvarmestere és dr. Schleiden J. M. tanár, orosz államtanácsos.

! Előleges jelentés!

Alóliartak tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a következő tavaszi idényre, — már útban vannak **C. Platz és fia,** porosz k. udvari szállítótól **Erfurtból** mindennemű elősmert jóságú friss

gazdasági- s vetemény magvak.

(56) Továbbá: friss töltésű (3-3)

bel- és külföldi ásványos gyógyvizek

helybeli- ugy vidéki megrendeléseket pontosan, **s a lehető jutányos árákért** — igazítunk

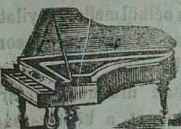
Csiky Testvérek

fűszer, festék, s anyagkereskedésök **Kolozsvártt.**

1 Font háromszor tisztított lámpa olaj csak 27 kr.

1 Font tisztított petroleum csak 20 kr.

Eladó zongora.

Egy jó állapotban levő, csaknem új **zongora** eladó. Értekezhetni Stein János könyvkereskedésében Kolozsvártt.

(68) (1-3)

(46) (6-6)

Kerestetik a **Czegei** m. k. postahivatalhoz egy kellő vizsgát letett és gyakorlott **postakiadó.** Az illető intézze folyamodását gróf Wass Ádához Czegébe.

Figyelemreméltó! Biztos nyeremény

ajánlatik azon

sorsjegy-társasjáték

által, melyet **Pirnitzer** testvérek, bankárok **Pesten** rendeznek.

50 darab mindennemű sorsjegyre negyedévenként	10 frt.
20 " 1864 iki 100 frtos államsorsjegyre havonként	6 "
10 " 1860-iki 100 " " " " " " " " " " " "	5 "
10 " 1860-iki 500 " " " " " " " " " " " "	25 "
20 " hilelsorsjegyre havonként " " " " " " " " " " " "	8 "
1/20 " eredeti 1864. államkölcsön-sorsjegy, nem promesse, egyszer mindenkorra	7 " 50 kr.

A t. cz. közönség becses figyelmét felhívja alóliart annál inkább, mert ily sorsjegy-részvények által nemcsak egyéni, hanem országos jólétet is mozdítanak elő, elvonván a külföldtől az értékpapírokat, melyek minden körülmény között biztos nyereményt nyújtanak kisebb nagyobb mértékben.

Bővebb felvilágosítást nyujt alóliart utazása alatti lakásán, a Biasini vendéglőben, 22. sz. a. — Számos látogatást kérve, marad tisztelettel

Kappel Mihály,

a Pirnitzer testvérek pesti bankház ügynöke.

(66) 2-3

(71)

Előleges hirdetés!

Mehay, híres természettanár Párizsból.

III. Napoleon császár udvari hüvése, ki e nemben az összes európai sajtó által, mint első művész ismertettet el, városunkba érkezett, **s vasárnap, f. hó 21-kén első előadását tartandja.**

A „HAZA”

magyar életbiztosító-bank

alóliart igazgatósága tisztelettel értesíti a t. cz. közönséget, hogy az önkénytelen visszalépett **Szathmáry testvér urak** által eddig képviselt debreczeni főügynökségét, tetemesen kiterjesztve, saját kezelése alá vette s annak vezetésével **Kiss József** urat, főügynökségi titkárárt bízta meg.

Kiterjed pedig e főügynöksége: Bihar-, Szathmár-, Szabolcs-, Máramaros-, Közép-Szolnok-, Kraszna- és B-Szolnokmegyékre és Kővárvidékére.

Nevezett főügynökség az életbiztosításhoz tartozó élet- s haláleseti, temetkezési, kiházásitási, tulélesi és évjáradéki biztosítást elfogad, minden ide vonatkozó ügyben, kételyben, felvilágosítással, programmal, s az üzlet folyamáról értesítő havi kimutatással a legelőzékenyebb készséggel szolgál.

Főügynökségi irodája Debreczenben, főtér, **Szilágyi-féle** intézetnél.

(174) **Pulszky,** **Grabovszky,** **Kiss,** (1-3)
alelnök. igazgató. vezér-igazgató.

Megjelent és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvártt kapható:

Az Erdélyi muzeum-egylet évkönyvei V-dik kötetének I-ső füzeté.

Két kömetszetű rajztaólvál.

Ára 1 frt.

Az 1865-8-dik évi országgyűlési TÖRVÉNY-CZIKKÉK

II-dik füzeté

1868. XXVII — LVIII.

8-rét . . . . . 1 frt 20 kr.

Zsebkiadás . . . . . 1 frt 40 kr.

Ugyanennek 8-rétű teljes kiadása 2 frt.

Zsebkiadás . . . . . 2 frt.

Polgári törvénykezési rendtartás.

Betűrendes tárgymutatóval.

8-rét . . . . . 60 kr.

Zsebkiadás . . . . . 84 kr.

SZENICZEY G.

az új polgári törvénykezési eljárást, és az erre vonatkozó **íromány példányok** gyűjteményét magában foglaló **segéd kézi könyv.**

Ára 1 frt 20 kr.

Az új szentesített polgári törvénykezési rendtartás.

Betűrendes tárgymutatóval. 84 kr.

KARLOVSZKY IDA.

Egy munkácsi rab története, regényes korrajz. 2 köt. 2 frt.

Valódi római E béllhur hegedűre.

Ára 25 kr.

közi a trónvesztett fejedelmek vagyonának lezárására vonatkozó törvényeket.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Február 17-n 5%. Metaliquos 100 frt 62 40. 5%. Nemzeti kölesön 100 frt 68.50. Kama 62 40-1860. Kölesön 97.50. Bankrészevény 723. Hitelintézet részvény 200 frt 290.60. London 10 fr st. 100 frt 23 1/2. kr 122.80. Ezüst 120.50. Cs. királyi arany 5.78.

Erdélyi földteh. kötv. febr. 16 án: 74. —

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

(69) (1-1)

Az erdélyi gazdasági egyesület köztelkén vagyon eladó

riesling sima vessző 50,000 darab
traminer sima vessző 9,700 "
barát szőlő " " " 2000 "
oportó " " " 800 "
kadarca " " " 700 "
ezere 5 frt-jával megrendelhető az egyesület titkáránál.

Hirdetés.

Gróf Kun Károlyné, Zsombori Sarolta pusztatopai (kolozsmegyei) birtoka, mely áll közel 400 holdból, igen szép erdőkből és kolozsvár-zilahai országot mellet fekszik

örök áron eladó.

Értekezhetni ügyvéd Groisz Nándornál Kolozsvártt.

(70) 1-3

(469) 1/2 (7-*)

Régi pénzeket,

és mindennemű arany, ezüst, és drága kövekkel kirakott régiségeket: továbbá gyöngyöket, szinesköveket, aranyat, ezüstöt és ásványokat vesz és cserél a legmagasabb áron a **régiségek és természetiek irodája**

Pesten, Dorottyaútcza a Lloyd épületben 14. sz. a.

Bécsben, Herren-Gasse Nr. 5.

hol egy nagy választékú raktár mindennemű régiségek, régi pénzek, gombok, óvek és mentekötőkkel a legelőzőbb áron, ugyszintén egy nagy raktár **ásványok, lepkek, bogarak, madár-bőrök, tojások és üvegazemek** is található. Levelekre szivesen válaszszal és értesítéssel szolgálattik.

(65) (2-3)

A jelenleg is népes — de a vasútnak közel kilátásban tett kiépítése által még népesebb, és Kolozsvár városát egyik, bizonyosan fűtezőjévé váló hidutezában fekvő, két utazára rügo **303 számú ház és telek,** szabad kézből eladó, vagy pedig az egyik zsemle sűtődőnek alkalmazott, és ezen üzlethez szükségelt kellekekkel ellátott része herbe kiadó. Van ezen a teleken egy fedél alatt 2 boltozott és 2 Stakaturás szoba, egy boltozott élés kamara, egy téli és egy nyári konyha, továbbá fa és szekerszin, két lóra istálló, jó és bővizű szivattyus kut, mintegy 2000 veder borra való pinceze stb. értekezni lehet a fen írt számú házzal a tulajdonossal.

(1-6)

BAHISEN ERNŐ Erfurti mag-raktára Prágában ajánlja mindennemű **vetemény-, mező-, fü-, erdő- és virágmagvait,** valamint jeles **vető-szabonáját,** mely biztosan kikel, valódi minőségben s legújtanúsabbra szabott nagy erfurti eredeti **aranyjétek** szerint, a mely bérmentésre megkeresésre bérmentésen és ingyen kúldetik meg. **Árak oszt. értékben szabadon Prágából.** Küldemények az osztrák birodalom minden irányába, utánvét mellett.

(56)